



TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu Raporu

2017-I

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi
Anafartalar Mah. İstiklal Cad. No:10 06050 Ulus Altındağ Ankara

E-mail: odemeler.dengesi@tcmb.gov.tr

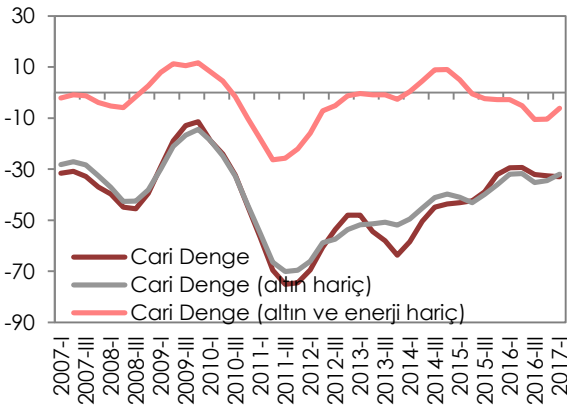
İÇİNDEKİLER

1. CARI İŞLEMLER HESABI	04
2. FİNANS HESABI	06
2.1. Doğrudan Yatırımlar.....	06
2.2. Portföy Yatırımları.....	07
2.3. Diğer Yatırımlar-Krediler	12
2.4. Rezervler	12
3. ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU	14
4. EK TABLOLAR	18
KUTULAR	
Kutu Devlet İç Borçlanma Senetleri Yabancı Yatırımcı Profili	09

1. Cari İşlemler Hesabı

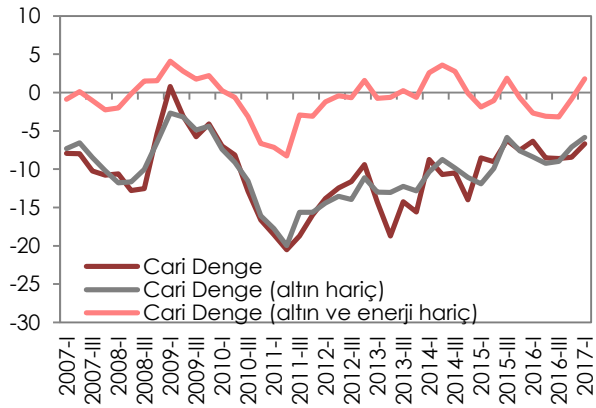
2017 yılı Mart ayı itibarıyla 12 aylık cari işlemler dengesi 2016 yılının sonuna kıyasla bir miktar bozularak 32,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan, çekirdek gösterge olarak kabul edilen altın hariç ile enerji ve altın hariç cari işlemler dengesinde geçen yılın son çeyreğinde başlayan iyileşme eğilimi, 2017 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiştir (Grafik 1). Bu dönemde, mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, cari işlemler dengesi, tüm alt göstergelerle birlikte iyileşme eğilimini sürdürmüştür (Grafik 2).

Grafik 1. Cari İşlemler Dengesi
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

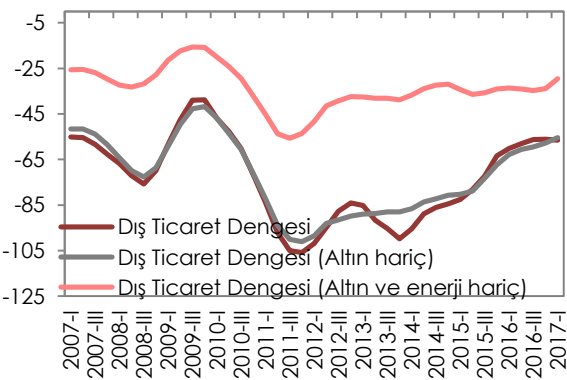
Grafik 2. Cari İşlemler Dengesi
(mevsimsellikten arındırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

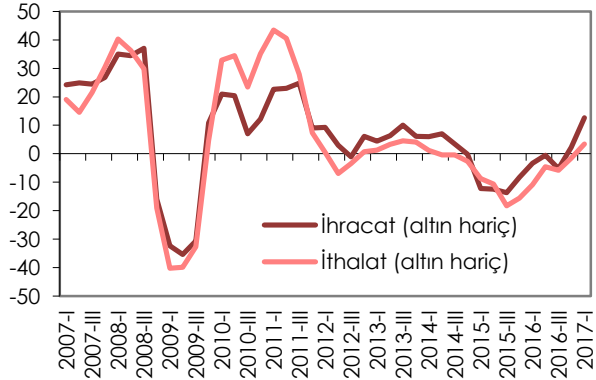
Cari açığındaki daralma eğilimi temelde dış ticaret dengesindeki iyileşmeden kaynaklanmıştır (Grafik 3). Son yıllarda, altın hariç bakıldığında ihracatın ithalata kıyasla daha yüksek oranda büyümesi dış ticaret açığının daralmasında etkili olmuştur (Grafik 4). 2017 yılının ilk çeyreğinde, altın hariç ihracat yıllık bazda yüzde 12,6 artarken, altın hariç ithalat yüzde 3,4 ile sınırlı bir artış göstermiştir.

Grafik 3. Dış Ticaret Dengesi
(çeyreklik, milyar ABD doları)



Kaynak: TÜİK.

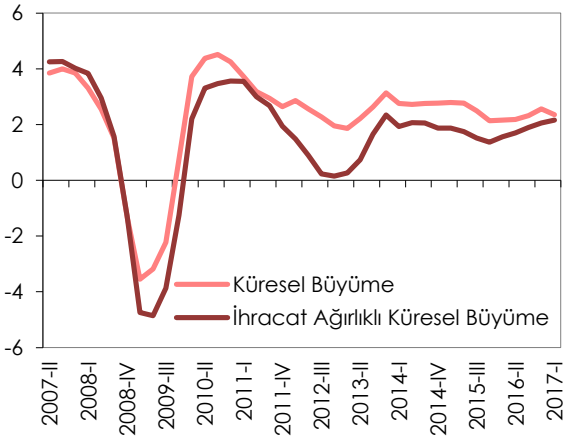
Grafik 4. Nominal İhracat ve İthalat
(nominal, yıllık yüzde değişim)



Kaynak: TÜİK.

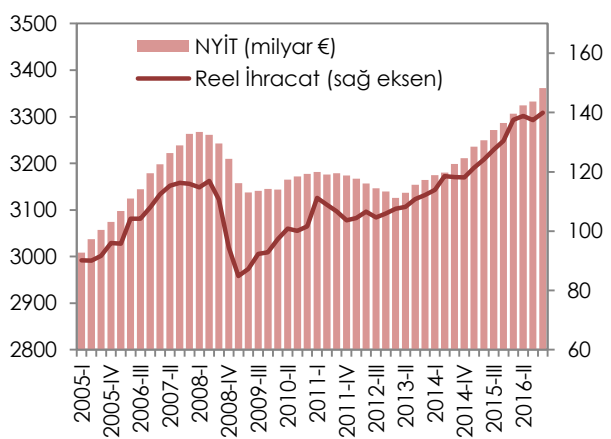
İhracatta gözlenen performansta, son dönemde dış talepteki güçlü seyrin yanı sıra ihracatçılarımızın pazar değiştirme esnekliğinin de önemli rol oynadığı değerlendirilmektedir. 2016 yılı başından itibaren küresel büyüme yatay bir seyir izlerken ihracat ağırlıklı büyüme artış göstermektedir (Grafik 5). Ayrıca, ihracatımızın yaklaşık yarısını gerçekleştirdiğimiz Avrupa Birliği (AB) ülkelerindeki nihai yurt içi talep kaynaklı büyüme ve Türkiye'nin AB'ye ihracatının yaklaşık yüzde 60'ının yatırım ve tüketim malından oluşması ihracat artışlarında etkili olmaktadır (Grafik 6). Bunun yanı sıra, 2017 yılının ilk çeyreğinde ihracattaki yüksek artışta çevre ülkelerle normalleşen ilişkilerin de katkısı olmuştur.

Grafik 5. Dış Talep Göstergeleri
(yıllık yüzde değişim)



Kaynak: TCMB.

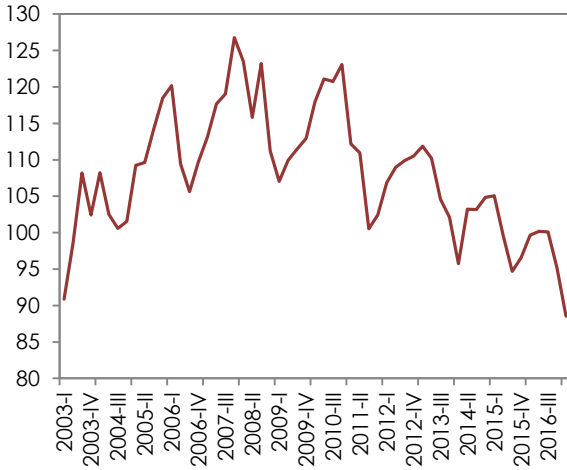
Grafik 6. AB-28 Nihai Yurt İçi Talebi ve Türkiye'nin İhracatı
(çeyreklik, mevsimsellikten arındırılmış)



Kaynak: Eurostat.

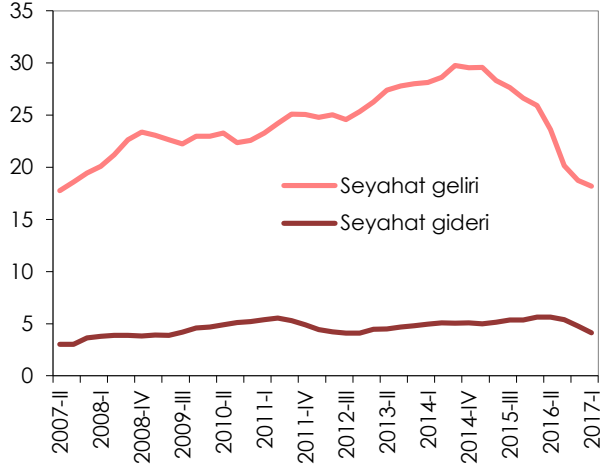
2017 yılının ilk çeyreğinde, petrol ve diğer emtia fiyatlarındaki yükselişle birlikte ithalat fiyatlarının artması nominal ithalatı artırıcı etkiye bulunurken, iç talepteki ılımlı seyir ve reel kurdaki değer kaybı bu artışları sınırlandırmıştır. TÜFE bazlı reel kur endeksi yılın ilk çeyreğinde 2003 yılından bu yana gözlenen en düşük değerini almıştır (Grafik 7). Bu dönemde ithalat fiyatları yıllık bazda yüzde 6,8 oranında, reel ithalat yaklaşık yüzde 1 civarında artış göstermiştir. Altın ithalatı ise, geçen yılın son çeyreğindeki seyrini sürdürerek Ocak-Mart döneminde 2,7 milyar ABD doları olmuştur. Bu gelişmeler neticesinde, altın hariç ithalatta sınırlı bir artış gözlenirken toplam ithalat yıllık bazda yüzde 7,7 oranında artmıştır.

Grafik 7. Reel Efektif Döviz Kuru
(TÜFE Bazlı, 2003=100)



Kaynak: TCMB.

Grafik 8. Seyahat Geliri ve Gideri
(12 aylık, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

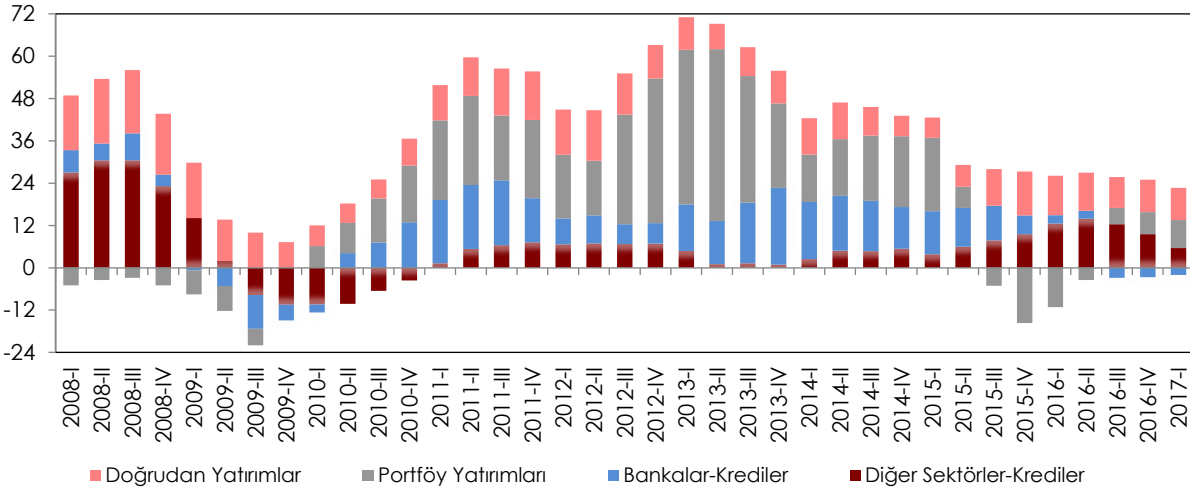
Cari açığı azaltıcı etkiye bulunan ve 2016 yılında gerileyen seyahat gelirleri, 2017 yılı Ocak-Mart döneminde de düşüş eğilimini sürdürmüştür. Çevre ülkelerden gelen turist sayısı artarken, özellikle Avrupa'dan gelen turist sayısındaki gerileme devam etmiştir. Ancak, seyahat giderlerinin bu dönemde gelirlerden daha hızlı azalması sonucu net seyahat gelirleri yıllık bazda artarak cari açığı düşürücü etkiye bulunmuştur (Grafik 8).

2. Finans Hesabı

ABD seçimleri sonrasındaki belirsizlik nedeniyle küresel piyasalarda ortaya çıkan dalgalanma 2017 ilk çeyreğinde sona ermiştir. ABD’de destekleyici maliye politikasıyla büyümenin ivme kazanacağı, bununla birlikte Fed’in para politikasındaki sıkılaştırmayı daha uzun vadeye yayacağı beklentisi ile başta ABD olmak üzere küresel piyasalarda toparlanma görülmüştür. Öte yandan, Bölgemizdeki jeopolitik siyasi gelişmelerin devam etmesi ve anayasa referandum süreci portföy ve diğer yatırım girişlerine bu dönemde etki eden ülkemize özgü olumsuz ayrıştırıcı unsur olmuştur.

Ödemeler dengesi finans hesabına ana başlıklar itibarıyla bakıldığında, doğrudan yatırım girişlerinde bir süredir görülen gerilemenin bu dönem yerini yatay seyre bıraktığı görülmektedir. Öte yandan, gelişmekte olan piyasalara yönelik ortaya çıkan sermaye girişlerinin bir yansıması olarak, portföy yatırımları yükümlülük kalemi kaynaklı girişler görülmüştür. Diğer yatırım girişlerinde, döviz kurlarında bu dönemde yaşanan hareketliliğinin de etkisi ile azalma gerçekleşmiş gerek bankacılık gerek diğer sektör kredi net geri ödeyici pozisyonunda olmuştur.

Grafik 9. Finans Hesabı Alt Kalemleri (Yükümlülükler)
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

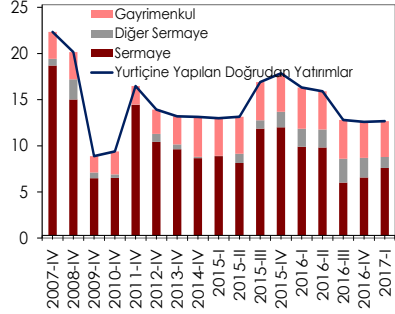
2.1 Doğrudan Yatırımlar

Yurt dışı yerleşiklerin ülkemizde gerçekleştirdiği doğrudan yatırımlar temelde sermaye ve gayrimenkul yatırımlarından oluşmaktadır. Bir süredir azalma eğiliminde olan yurt içine doğrudan sermaye yatırımları bu eğilimini 2017 yılı ilk çeyreğinde yataya çevirmiştir. Jeopolitik siyasi gelişmelerin bölgemize yönelik risk algısını olumsuz yönde etkilemesi doğrudan yatırım girişlerinde bu dönemde ortaya çıkan, düşük platomdaki, yatay seyrin temel nedenini oluşturmuştur.

2017 yılı ilk çeyreğinde, coğrafi olarak Avrupa en fazla sermaye yatırımının geldiği bölge olmaya devam ederken, hizmetler sektörü en fazla yatırım çeken sektör olmuştur. Öte yandan, yurt içine doğrudan yatırımların diğer önemli bileşeni olan gayrimenkul yatırımları, 2012 yılında yabancılara Türkiye’de mülk almayı kolaylaştıran ilgili yasanın değiştirilerek uygulama tebliğinin çıkarılması ile birlikte 2013 yılından başlayarak hızlı bir artış göstermiştir. 2017 yılı ilk çeyreğinde gayrimenkul

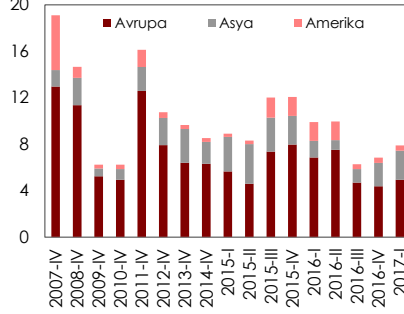
yatırımları, bir önceki yılın aynı dönemine göre aynı kalarak 1.061 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 10. Yurtiçine Yapılan Doğrudan Yatırımlar
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



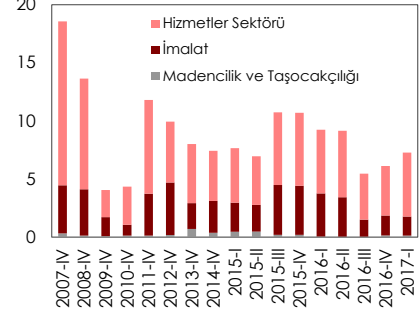
Kaynak: TCMB.

Grafik 11. Coğrafi Dağılım
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

Grafik 12. Sektörel Dağılım
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)

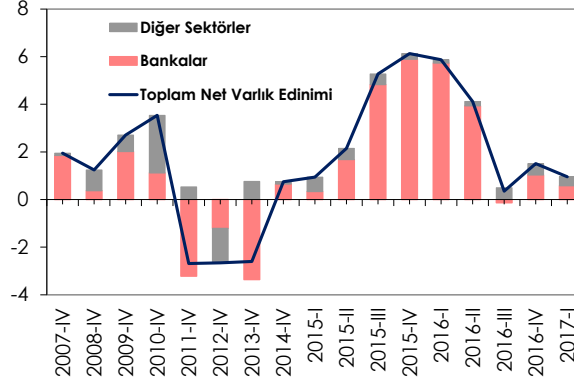


Kaynak: TCMB.

2.2 Portföy yatırımları

Portföy yatırımlarının temel seyri yurt dışı yerleşiklerin yurt içinde yaptığı yatırımlar tarafından belirlenmektedir. Portföy yatırımları yurt içi yerleşiklerin yurt dışındaki yatırımları (portföy yatırımları net varlık edinimi) ile yurt dışı yerleşiklerin yurt içindeki yatırımları (portföy yatırımları net yükümlülük oluşumu) toplamından oluşmaktadır. Bankalar ve diğer sektörlerin toplamından oluşan yurt içi yerleşiklerin yurt dışındaki portföy yatırımları, yılın ilk çeyreğinde bankaların likidite tercihlerinin bir sonucu olarak yurt dışı portföylerini azaltması nedeniyle düşüş göstermiştir.

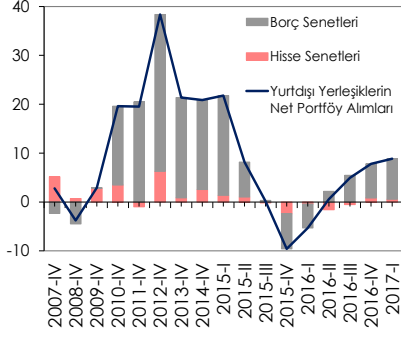
Grafik 13. Portföy Yatırımları – Net Varlık Edinimi
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

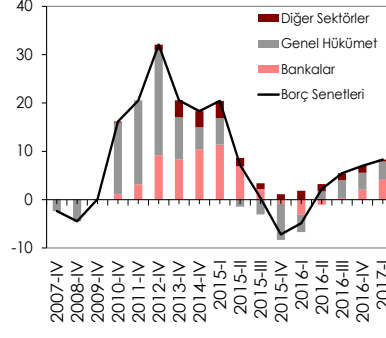
Fed'in para politikası sıkılaştırmasını uzun vadeye yayacağı beklentisi ile gelişmekte olan ekonomilere yoğun, ülkemize ise görece olarak daha düşük düzeyde, portföy girişleri gerçekleşmiştir. Enstrüman bazında bakıldığında, genel hükümetin yurt içinde ve yurt dışında ihraç ettiği borç senetlerinde kuvvetli giriş yönlü hareket gözlenirken, bankacılık sektörünün Mart ayında gerçekleştirdiği yurt dışı tahvil ihraçları ile olumsuz piyasa koşulları nedeniyle bir süredir ara verdiği yurt dışı piyasalardaki işlemlerini yoğunlaştırdığı görülmektedir. Diğer taraftan, bu çeyrekte hisse senetlerinde de toplamda giriş yönlü hareket gerçekleşmiştir (Kutu).

Grafik 14. Yurtdışı Yerleşiklerin Yurtiçinde Net Portföy Alımları
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



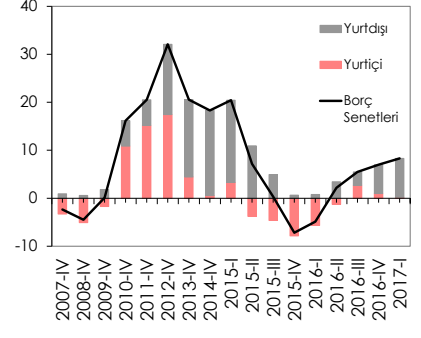
Kaynak: TCMB.

Grafik 15. Borç Senetlerinde Net İhraçların Sektörel Dağılımı
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

Grafik 16. Borç Senetleri Net İhraçlarda Yurtiçi-Yurtdışı Dağılımı
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

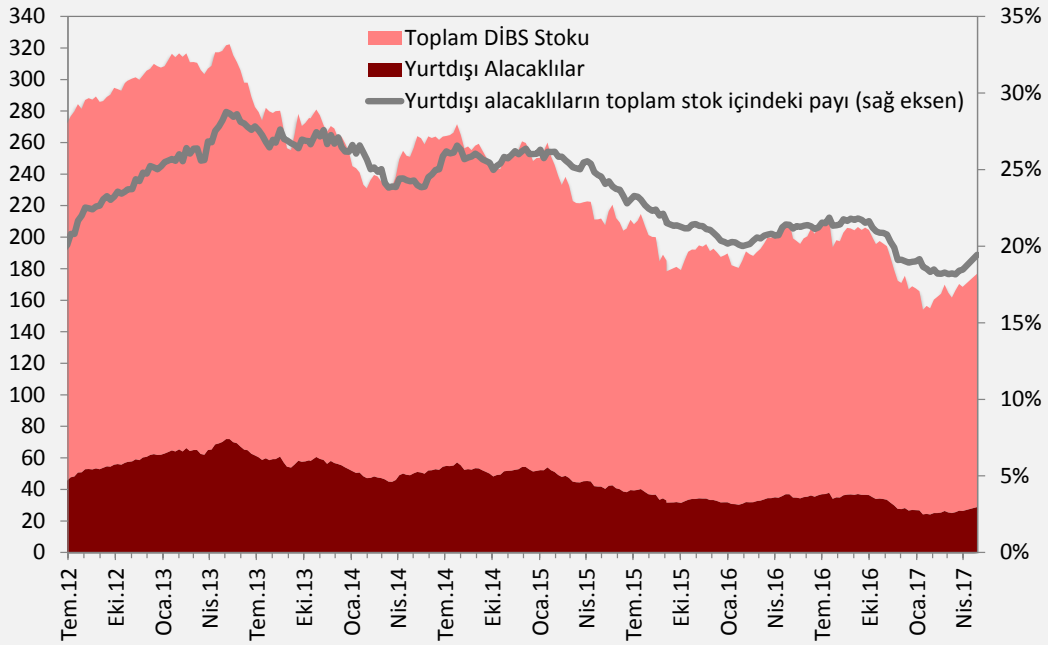
Kutu

Devlet İç Borçlanma Senetleri Yabancı Yatırımcı Profili

Türkiye’de devlet iç borçlanma senetleri (DİBS)’ne yönelik derin ve gelişmiş bir piyasanın varlığı, yabancı katılımını da olumlu yönde etkilemiştir. Nitekim, yurt dışı yerleşiklerin DİBS sahipliği zaman içinde artarken, yabancıların DİBS portföyü, ödemeler dengesi finans hesabının da önemli bir kalemi haline gelmiştir. Bu kutuda, DİBS’e yatırım yapan yabancıların profili analiz edilecektir.

Yurt dışı yerleşikler, 2017 yılının birinci çeyreği itibarıyla 26,3 milyar ABD dolarlık büyüklük ile toplam DİBS stokunun yüzde 19’unu ellerinde bulundurmaktadırlar. Bu oran, 2013 yılında yüzde 29 ile en yüksek düzeyine ulaştıktan sonra gerileyerek son dönemlerde yüzde 20’ler dolayında seyretmektedir (Grafik 1).

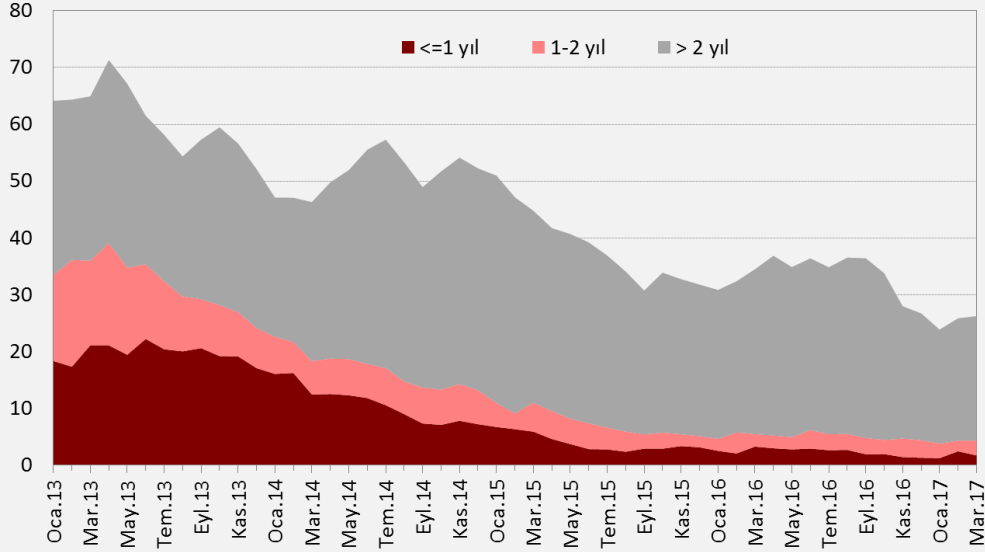
Grafik 1: DİBS Stoku ve Yurt Dışı Alacaklıların Payı (milyar ABD doları, yüzde)



Kaynak: TCMB.

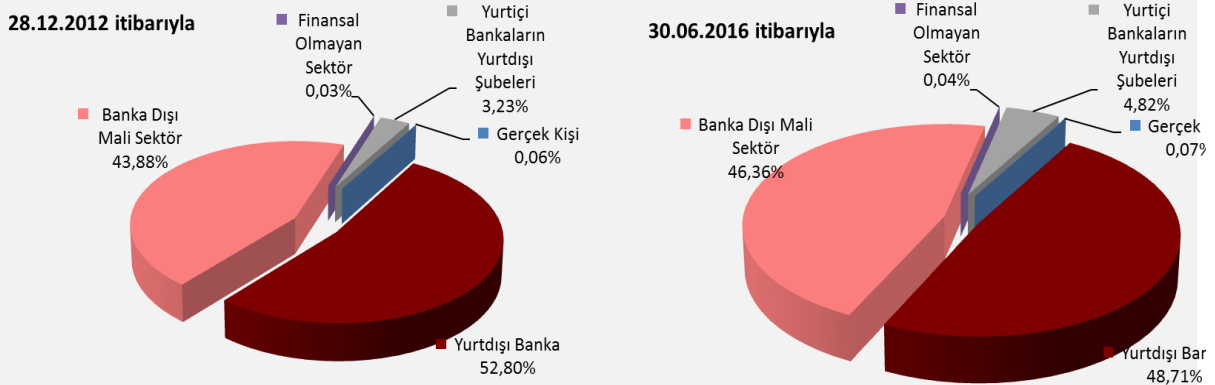
* Veriler yıllıklandırılmış olup milyar ABD doları cinsindedir. Grafikte artı değerler, yurtdışı mevduat azalışına, eksi değerler ise yurtdışı mevduat artışına işaret etmektedir.

Yurt dışı yerleşiklerin elindeki DİBS portföyünün vade yapısına bakıldığında, yabancıların genel olarak uzun vadeli kıymetlere yatırım yapmayı tercih ettikleri görülmektedir. Türkiye’nin kredi notunun yatırım yapılabilir seviyeye yükseltildiği 2012 yılından başlayarak yurt dışı yerleşiklerin uzun vadeli kıymetlere kayışının hızlandığı izlenmektedir. 2017 yılının birinci çeyreği itibarıyla yabancıların DİBS portföyünün yüzde 83’ü iki yıl üstü vadeli kıymetlerden oluşmaktadır (Grafik 2).

Grafik 2: Yurt Dışı Yerleşiklerin DİBS Portföyünün Vade Dağılımı (milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

DİBS tutan yurt dışı yerleşiklerin sektörleri incelendiğinde, önemli kısmının kurumsal yatırımcılardan oluştuğu görülmektedir. Buna göre, yurt dışı bankalar ve banka dışı mali sektör sırasıyla yüzde 48 ve yüzde 47 pay ile ilk iki sırada yer almaktadır. Ödemeler dengesi metodolojisine göre yurt dışı yerleşik kabul edilen yurt içi bankaların yurt dışı şubeleri ise yüzde 5'lik paya sahiptir. Yurt dışı yerleşik gerçek kişi ve reel sektör firmalarının DİBS sahipliği ise ihmal edilebilir düzeydedir. Öte yandan, 2012 yılı ile kıyaslandığında, yurt dışı banka dışı mali sektörün payının bir miktar artarak yurt dışı bankalara yaklaştığı görülmektedir (Grafik 3).

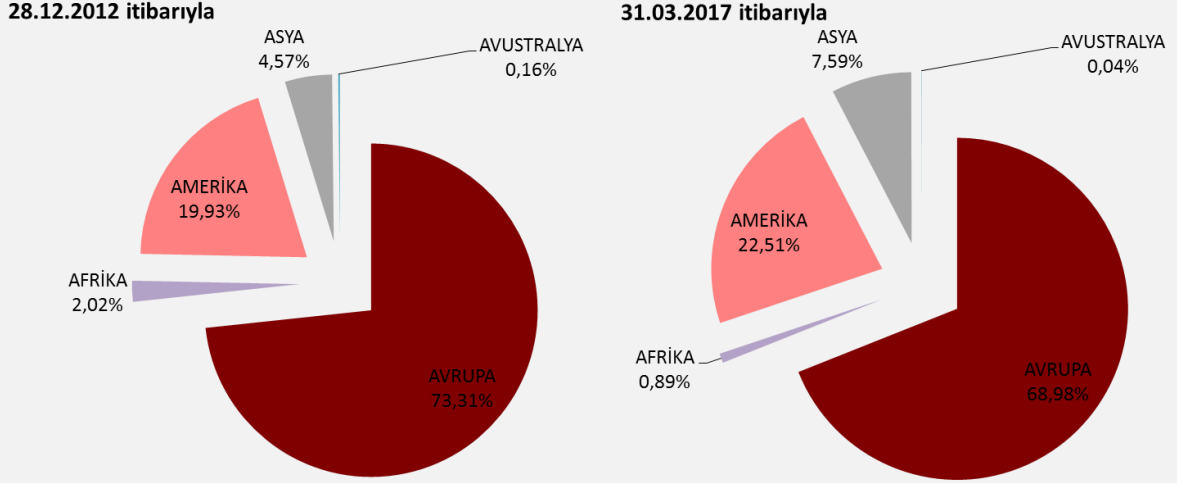
Grafik 3: Yurt Dışı Yerleşiklerin DİBS Portföyünün Sektörel Dağılımı (yüzde)

Kaynak: IMF-International Financial Statistics.

DİBS'leri ellerinde tutan yabancıların bölgesel dağılımı incelendiğinde Avrupa bölgesi öne çıkmaktadır. Avrupa bölgesi, 2017'nin ilk çeyreği itibarıyla yurt dışı yerleşiklerin DİBS stokunun yüzde 69'unu elinde tutarken, Amerika kıtası yüzde 23'lük pay sahibidir. Öte yandan, yurt dışı

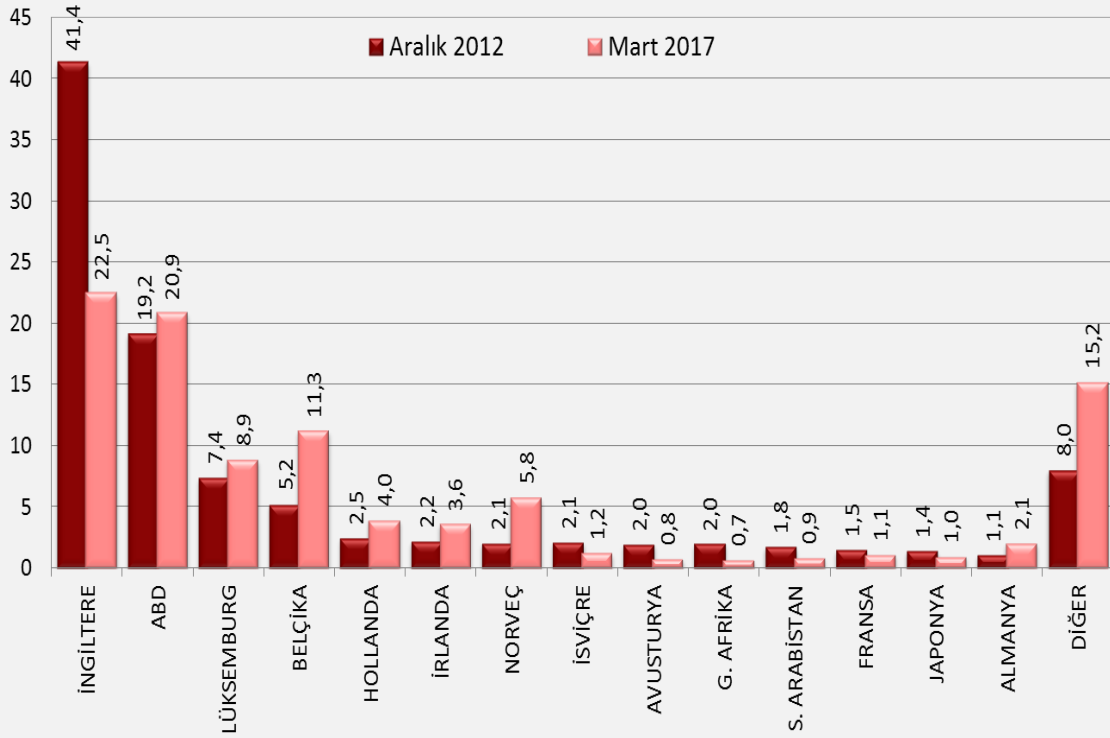
yerleşiklerin DİBS stokunun alacaklı ülkelere göre dağılımına bakıldığında, sırasıyla İngiltere, ABD ve Belçika'nın en büyük paya sahip ülkeler olduğu görülmektedir. Ayrıca, 2012 yılıyla kıyaslandığında DİBS sahipliğinde ülke dağılımının çeşitlendiği izlenmektedir (Grafik 4).

Grafik 4: Yurtdışı Yerleşiklerin Portföyündeki DİBS'lerin Bölgelere Göre Dağılımı (yüzde)



Kaynak: TCMB.

Grafik 5: Alacaklı Ülkelere Göre DİBS Payları (yüzde)

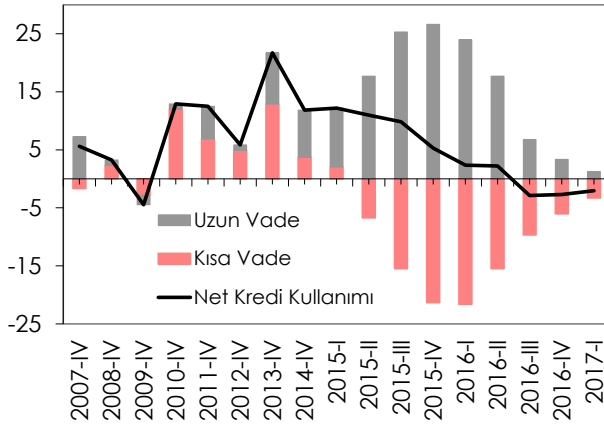


Kaynak: TCMB.

2.3 Diğer Yatırımlar - Krediler

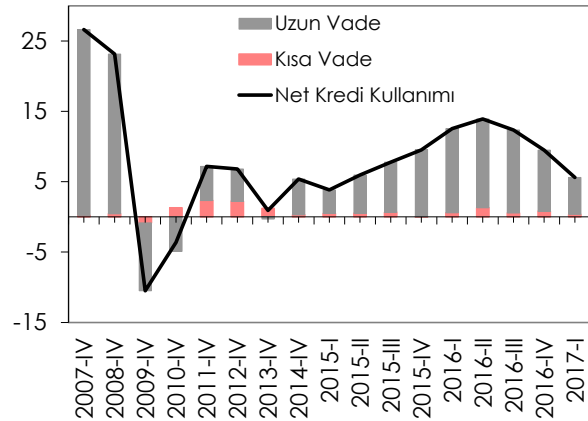
Diğer yatırım girişlerinde, döviz kurlarında bu dönemde yaşanan hareketliğinin de etkisi ile firmaların döviz kredisi kullanımlarını azaltmalarının bir sonucu olarak diğer yatırımlar çıkış yönlü hareket etmiştir. Bu çerçevede 2017 yılı ilk çeyrekte, bankaların 542 milyon ABD doları, diğer sektörlerin ise 603 milyon ABD doları net kredi geri ödemesi gerçekleştirdikleri görülmüştür.

Grafik 17. Bankaların Net Kredi Kullanımları
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

Grafik 18. Diğer Sektörlerin Net kredi Kullanımları
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)

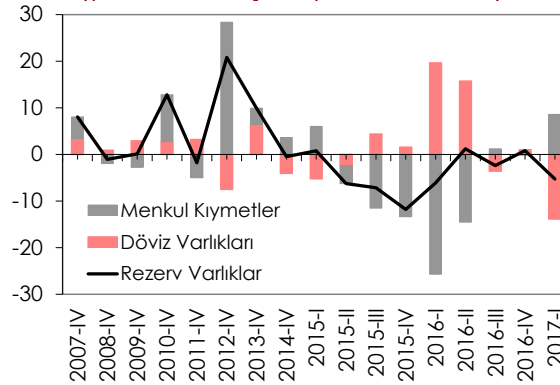


Kaynak: TCMB.

2.4 Rezervler

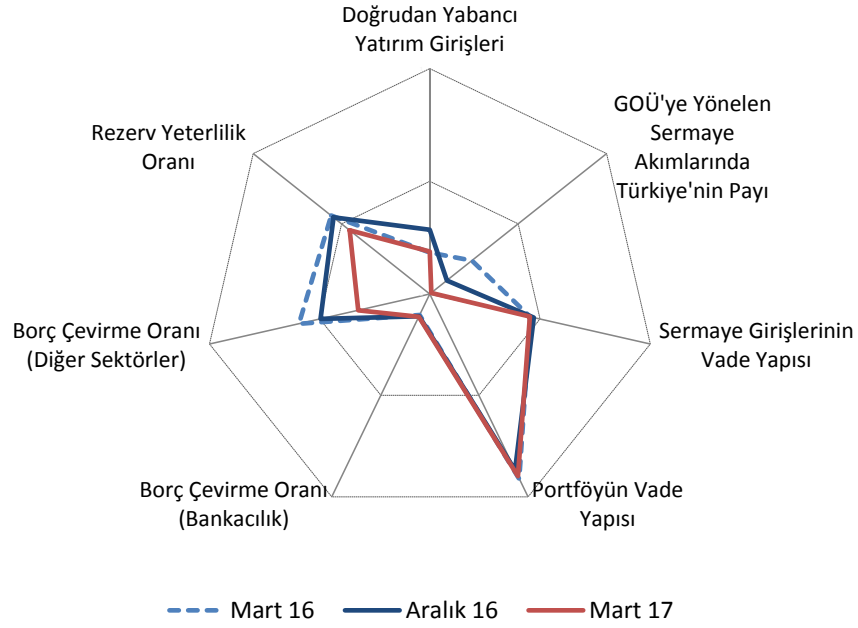
Merkez Bankası rezervleri ilk çeyrekte 4,0 milyar ABD doları azalış kaydetmiştir. Diğer yatırımlar kaynaklı çıkışlar, rezerv varlıklarındaki azalışın temel nedenini oluşturmuştur.

Grafik 19. Rezerv Varlıklar
(yıllıklandırılmış, milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

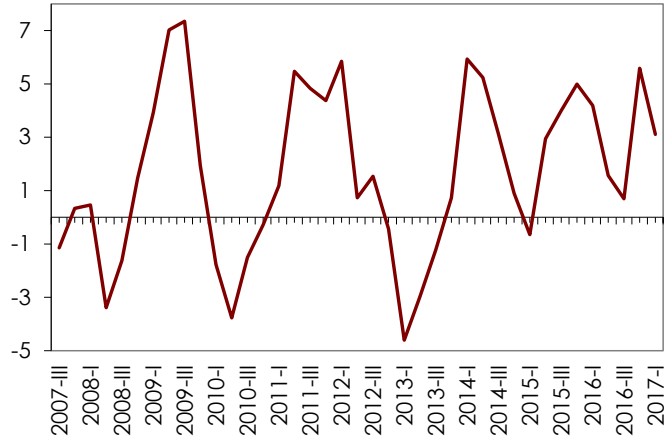
Finansman unsurları kalite yönünden değerlendirildiğinde, bir yıl öncesine göre, sermaye ve portföyün vade yapısı, bankacılık sektörü borç çevirme oranı ve doğrudan yatırımlar aynı kalırken diğer unsurlarda gerileme görülmüştür.

Grafik 20. Cari Açığın Finansman Yapısı*

Kaynak: TCMB.

* Dışarıya doğru genişleme iyileşmeyi yansıtmaktadır.

Net Hata ve Noksan (NHN) kalemi 2017 yılının ilk çeyreğinde eksi 2,3 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Yıllık bazda bakıldığında, ilk çeyrekte oniki aylık birikimli NHN'nin 6,1 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleştiği ve toplam döviz gelirlerine oranının da yüzde 3,1 seviyesinde olduğu görülmektedir.

Grafik 21. NHN'in Toplam Döviz Gelirlerine Oranı
(yıllıklandırılmış, yüzde)

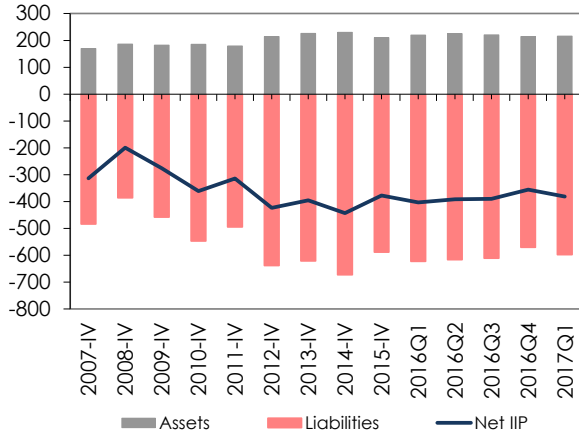
Kaynak: TCMB.

3. Uluslararası Yatırım Pozisyonu

Türkiye'nin yurt dışı varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP), 2017 yılının ilk çeyreğinde iyileşme göstermiştir. Bu iyileşmede, değer ve kur hareketleri belirleyici olmuştur. 2017 Mart sonu itibarıyla, UYP verilerine göre, Türkiye'nin net yükümlülük pozisyonu yılın dördüncü çeyreğine kıyasla 26,0 milyar ABD doları azalarak 381,0 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, yurt dışı varlıklar yüzde 0,9, yükümlülükler yüzde 4,8 oranında artmıştır.

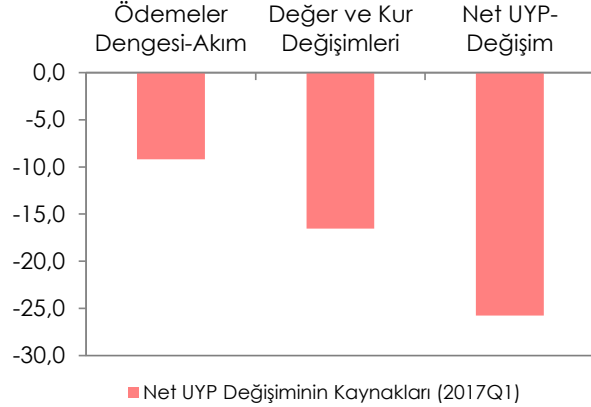
Ödemeler dengesi kaynaklı akım işlemler ile stok UYP verilerinin karşılaştırmasına dayalı bütünleşik UYP hesaplarına bakıldığında, söz konusu iyileşmenin ödemeler dengesi kaynaklı hareketlerden ziyade, değer ve kur değişimlerinden kaynaklandığı görülmektedir. Yılın ilk çeyreğinde, dördüncü çeyreğe göre BIST Ulusal 100 Endeksi yüzde 13,8 artarken, Türk lirasının ABD doları karşısında yüzde 2,9 oranındaki değer kazancı kur ve fiyat değişimlerini belirleyen temel gelişme olmuştur.

Grafik 22. Net UYP, Varlıklar ve Yükümlülükler
(milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB

Grafik 23. Ödemeler Dengesi ve UYP
(milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB.

Sektörel olarak değerlendirildiğinde, finansal olmayan şirketleri kapsayan diğer sektörlerin 284 milyar ABD doları ile en yüksek net yükümlülük pozisyonunu taşıdığı, bunu 195 milyar ABD doları ile bankacılık sektörünün izlediği görülmektedir. Söz konusu sektörlerin toplama katkıları yüzde 83,9 olup, bu sektörlerdeki gelişmeler UYP'nin genelini belirlemektedir. Diğer taraftan, Merkez Bankası geleneksel olarak net varlık pozisyonu taşıırken, genel hükümetin net yükümlülük pozisyonu bulunmaktadır. 2016 yılının son çeyreğinde de, ilgili sektörel dağılımın ve katkıların değişmediği izlenmektedir.

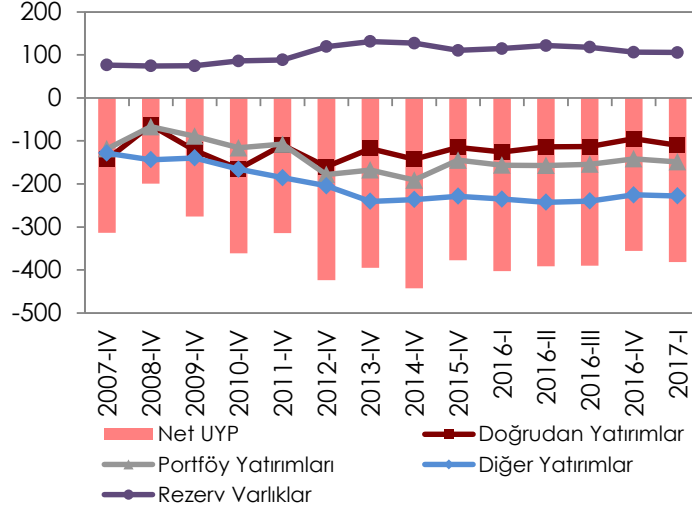
Tablo 1. Sektörel UYP (milyar ABD doları)

	2016			2017-I		
	Var.	Yük.	Net	Var.	Yük.	Net
Genel Hükümet	1.859	90.848	-89.010	1.859	92.207	-94.765
Merkez Bankası	107.500	813	107.257	107.500	801	115.094
Bankalar	43.403	195.937	-153.519	43.403	201.318	-164.856
Diğer Sektörler	63.430	282.318	-220.338	63.430	303.229	-247.714
Toplam	215.435	573.315	-357.880	217.325	603.030	-385.705

Kaynak: TCMB.

Yatırım araçları detayında incelendiğinde, bir önceki çeyreğe göre net UYP'nin en büyük varlık kalemi olan Merkez Bankası bünyesindeki rezerv varlıklardaki azalış, yükümlülük tarafında yabancıların DİBS çıkışı kaynaklı portföy yatırımları azalışı ile hisse senetleri ve kredilerde değer ve kur değişimi kaynaklı gerileme, UYP'de yılın son çeyreğinde gözlenen gelişmenin temel kaynaklarını oluşturmaktadır. Rezerv varlıklardaki azalış, reeskont kredileri geri dönüşü, tahvil ihracı ve diğer sebeplerle Hazine hesabındaki artışa rağmen Bankaların TCMB'de tuttıkları hesaplardaki gerilemeden kaynaklanmaktadır. Yükümlülük tarafında ise doğrudan yatırım, portföy yatırımları ve diğer yatırımlarda ödemeler dengesi işlemleri kaynaklı toplam 6,8 milyar ABD doları girişe rağmen, değer ve kur değişimi kaynaklı toplam 48 milyar ABD doları azalış gerçekleşmiştir.

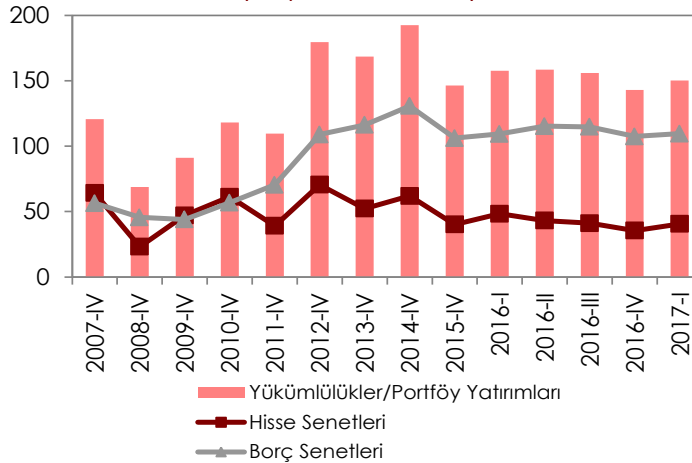
Grafik 24. Net UYP'ye Yatırım Araçlarının Katkısı
(milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB

UYP'nin yükümlülük tarafında yaklaşık 1/4 ağırlığa sahip portföy girişleri enstrüman ve sektör detayında incelendiğinde, 2016 son çeyreğinde, hisse senetleri kaynaklı belirgin bir hareket gözlenmezken, borç senetlerinde DİBS kaynaklı çıkışlar ve eurobond kaynaklı girişler görülmektedir. Bu dönemde hisse senedi stokunda gözlenen 5,6 milyar ABD doları düzeyindeki gerilemenin 2,1 milyar ABD doları bankalar, 3,5 milyar ABD doları diğer sektörler nezdinde olup, söz konusu gerilemenin neredeyse tamamı kur hareketlerinden kaynaklanmaktadır. Öte yandan, borç senetlerinde gözlenen 7,3 milyar ABD dolarındaki azalış esas olarak değer ve kur değişimi kaynaklıdır.

Grafik 25. Yükümlülükler: Portföy Yatırımları
(milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB

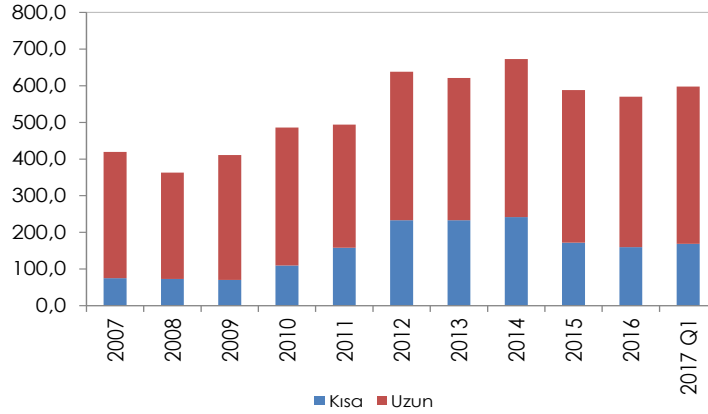
Tablo 2. Yükümlülükler: Portföy Yatırımları Değişimin Kaynakları
(milyon ABD doları)

Akım-Stok İlişkisi	2016Q4	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Değişimleri	2017Q1	Miktar Değişim	% Değişim
Yükümlülükler/Portföy Yatırımları	142.960	4.240	2.904	150.104	7.144,0	5,0
(Hisse Senetleri)	35.505	931	4.128	40.564	5.059,0	14,2
(Genel Hükümet/Borç Senetleri/DİBS)	26.739	392	-877	26.254	-485,0	-1,8
(Genel Hükümet/Borç Senetleri/Eurobond)	38.592	1.665	-351	39.906	1.314,0	3,4
(Bankalar/Borç Senetleri)	31.602	1.355	13	32.970	1.368,0	4,3
(Diğer Sektörler/Borç Senetleri)	10.522	-103	-9	10.410	-112,0	-1,1

Kaynak: TCMB.

UYP'nin yükümlülük tarafında uzun vadeli kalemlerin ağırlığı korunmaktadır. Sektörler olarak bakıldığında 2016 son çeyreği itibarıyla, Merkez Bankası'nın yüzde 87'sinin, Genel Hükümet'in ve diğer sektörlerin yükümlülüklerinin ise sırasıyla yüzde 71 ve 77'sinin uzun vadeli olduğu görülmektedir. 2015 yılından başlayarak, Merkez Bankası'nın aldığı kararların da etkisi ile bankacılık sektörü yükümlülüklerinin vade yapısında uzun vadenin payının arttığı ve aynı dönem itibarıyla bu oranın yaklaşık yüzde 66 düzeyinde gerçekleştiği gözlenmektedir. Sektörlerin toplamı olarak bakıldığında, 2016 yılı son çeyreğinde UYP yükümlülüklerinin yaklaşık yüzde 72'si uzun vadeli.

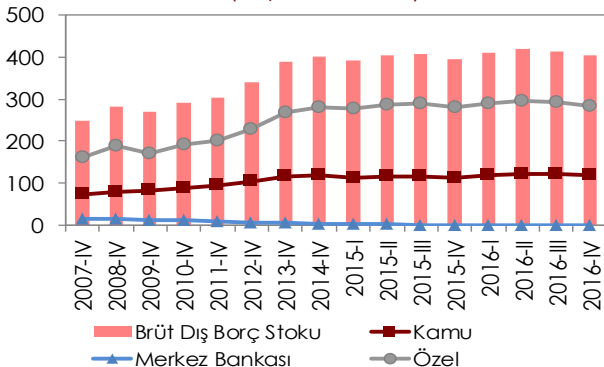
Grafik 26. Toplam Yükümlülükler: Vade Dağılımı
(milyar ABD doları)



Kaynak: TCMB

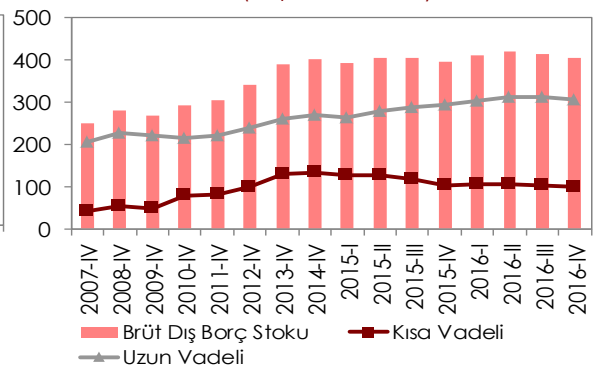
UYP'nin yükümlülük kalemleri temelde dış borç stokunun ana bileşenlerini oluşturmaktadır. İlgili yükümlülük kalemlerinden hareketle dış borç stoku verileri incelendiğinde, yılın dördüncü çeyreğinde dış borç stokunun sınırlı bir azalış göstererek, 404,2 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Borçlu dağılımına göre, özel sektör yüzde 70'lik payı ile brüt dış borç stokundaki en ağırlıklı sektördür. Vade dağılımına bakıldığında ise son yıllarda kısa vadeli borcun payının düştüğü, uzun vadeli borcun payının ise arttığı izlenmektedir. 2016 dördüncü çeyrek itibarıyla, uzun vadeli borcun payı yüzde 75,8 seviyesindedir.

Grafik 27. Dış Borç Stoku: Borçlu Dağılımı
(milyar ABD doları)



Kaynak: Hazine Müsteşarlığı.

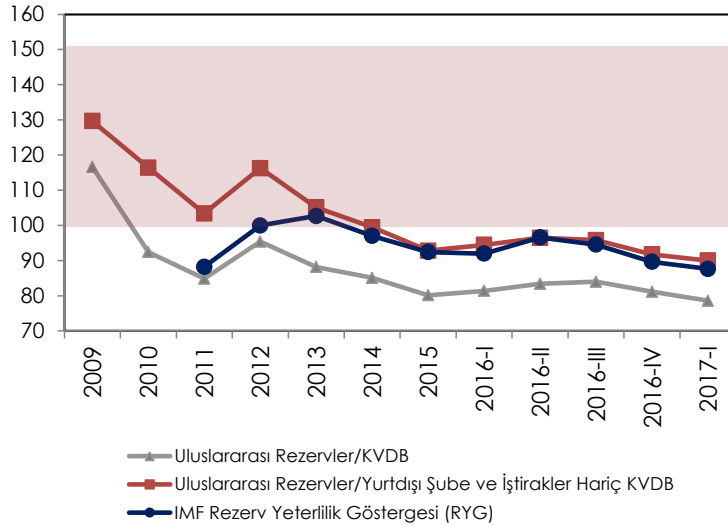
Grafik 28. Dış Borç Stoku: Vade Dağılımı
(milyar ABD doları)



Kaynak: Hazine Müsteşarlığı.

TCMB brüt uluslararası rezerv stoku, 2016 yılı son çeyreğinde bir önceki döneme göre 11,7 milyar ABD doları azalarak 106,1 milyar ABD dolarına gerilemiştir. Türkiye'nin uluslararası rezervlerinin diğer unsurunu oluşturan bankalar rezervi ise 2,9 milyar ABD doları artarak 23,4 milyar ABD doları olmuştur. Öte yandan, vadesine 1 yıl ve daha az kalan dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borçlar (KVDB) bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,0 azalarak 159,8 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, rezerv yeterlilik göstergesi olarak takip edilen toplam uluslararası rezervlerin KVDB stokuna oranı yüzde 81,0 düzeyinde gerçekleşmiştir. Yurt dışı şube ve iştirakler hariç tutulduğunda söz konusu oran, yüzde 91,6 olarak hesaplanmaktadır. IMF Rezerv Yeterlilik Göstergesi¹ ise yüzde 89,3 olarak hesaplanmıştır.

Grafik 29. Rezerv Yeterlilik Göstergeleri (yüzde)



Kaynak: TCMB.

¹ IMF tarafından dalgalı döviz kuru rejimi uygulayan yükselen piyasalar için resmi rezervlerin (%30*kısa vadeli dış borç stoku + %15*portföy yükümlülükleri + %5*geniş para arzı + %5*mal ve hizmet ihracatı gelirleri) toplamına oranı şeklinde tanımlanan ve yüzde 100 ile 150 oranında tutulan rezervlerin "yeterli" olduğu değerlendirilen göstergedir.

4. Ek Tablolar

Ödemeler Dengesi (milyar ABD doları)

	Ocak-Mart			Mart (yıllıklandırılmış)		
	2016	2017	% Değişim	2016	2017	% Değişim
Cari İşlemler Hesabı	-7,9	-8,0	1,2	-29,4	-32,7	11,1
Dış Ticaret Hesabı	-8,3	-8,4	2,0	-44,9	-41,0	-8,7
Mal İhracatı	36,5	40,0	9,6	149,8	153,7	2,6
İhracat (fob)	34,7	37,8		141,5	145,7	
Bavul Ticareti	1,2	1,6		5,6	5,5	
Mal İthalatı	44,8	48,5	8,2	194,7	194,7	0,0
İthalat (cif)	46,8	50,4		201,7	202,2	
Uyarılma: Navlun ve Sigorta	-2,1	-2,4		-9,2	-9,2	
Hizmetler Hesabı	1,8	2,1	21,0	23,0	15,8	-31,1
Seyahat (net)	1,9	2,0		20,3	14,1	
Gelir	3,4	2,8		25,9	18,2	
Gider	1,5	0,8		5,6	4,1	
Diğer Hizmet Gelirleri (net)	-0,2	0,1		2,7	1,8	
Birincil Gelir Dengesi	-1,9	-2,2	12,9	-9,1	-9,2	2,1
Ücret Ödemeleri (net)	-0,2	-0,2		-0,5	-0,7	
Doğrudan Yatırım Gelirleri (net)	-0,3	-0,5		-2,8	-2,9	
Portföy Yatırımı Gelirleri (net)	-0,7	-0,8		-2,4	-2,1	
Diğer Yatırım Gelirleri (net)	-0,7	-0,7		-3,4	-3,5	
Faiz Geliri	0,4	0,5		1,8	2,2	
Faiz Gideri	1,1	1,2		5,2	5,7	
İkincil Gelir Dengesi	0,5	0,5	-10,7	1,6	1,7	10,4
İşçi Gelirleri	0,1	0,1		0,7	0,6	
Sermaye Hesabı	0,0	0,0		0,0	0,0	
Finans Hesabı	-5,5	-10,3	88,6	-21,0	-26,6	26,5
Doğrudan Yatırımlar (net)	-2,0	-2,0	0,9	-11,2	-9,2	-18,3
Net Varlık Edinimi	0,8	0,8		4,8	3,2	
Net Yükümlülük Oluşumu	2,8	2,8		16,0	12,4	
Portföy Yatırımları (net)	-2,8	-4,4	57,7	11,2	-7,9	-170,8
Net Varlık Edinimi	0,5	-0,1		5,9	1,0	
Net Yükümlülük Oluşumu	3,3	4,3		-5,3	8,9	
Hisse Senetleri	1,2	0,9		-0,4	0,6	
Borç Senetleri	2,1	3,4		-4,9	8,3	
DİBS'ler	1,1	0,4		-5,8	0,1	
Hazine Yurt Dışı Tahvil İhracı	0,7	1,7		2,2	3,7	
Borçlanma	1,5	3,3		3,0	7,3	
Geri Ödeme	0,8	1,6		0,8	3,6	
Bankalar (net)	-0,6	1,4		-3,1	4,1	
Diğer Sektörler (net)	0,9	-0,1		1,8	0,4	
Diğer Yatırımlar (net)	-2,8	0,1	-103,3	-14,9	-4,2	-71,8
Efektif ve Mevduatlar	-2,2	-0,2		1,2	3,8	
Net Varlık Edinimi	3,0	1,6		12,1	3,9	
Bankalar	3,8	0,9		12,0	4,1	
Yabancı Para	2,6	-0,8		7,2	1,8	
Türk Lirası	1,2	1,7		4,8	2,2	
Diğer Sektörler	-0,8	0,7		0,0	-0,1	
Net Yükümlülük Oluşumu	5,3	1,8		10,9	0,1	
Merkez Bankası	-0,1	0,0		-0,9	-0,4	
Bankalar	5,3	1,8		11,7	0,6	
Krediler	-1,0	0,9		-12,2	-3,8	
Net Varlık Edinimi	0,6	-0,1		1,3	-0,4	
Net Yükümlülük Oluşumu	1,5	-0,9		13,4	3,4	
Bankalar	-1,2	-0,5		2,4	-2,0	
Kısa Vade	-2,2	0,6		-21,6	-3,3	
Uzun Vade	1,0	-1,1		24,0	1,2	
Genel Hükümet	-0,6	0,2		-1,5	-0,1	
Uzun Vade	-0,6	0,2		-1,5	-0,1	
Diğer Sektörler	3,3	-0,6		12,5	5,6	
Kısa Vade	0,7	0,3		0,6	0,3	
Uzun Vade	2,6	-0,9		12,0	5,3	
Ticari Krediler	0,3	-0,5		-3,8	-4,2	
Net Varlık Edinimi	0,0	0,6		-0,3	0,9	
Net Yükümlülük Oluşumu	-0,4	1,1		3,5	5,1	
Diğer Varlık ve Yükümlülükler	0,1	0,0		-0,1	0,0	
Resmi Rezervlerdeki Değişim	2,1	-4,0		-6,1	-5,3	
Net Hata ve Noksan	2,4	-2,3		8,4	6,1	

Kaynak: TCMB.

Uluslararası Yatırım Pozisyonu (milyar ABD doları)

INTERNATIONAL INVESTMENT POSITION

															17Q1/16Q4	
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016Q1	2016Q2	2016Q3	2016Q4	2017Q1	% Change	
Net IIP	-313,6	-199,6	-275,8	-361,2	-314,5	-423,6	-395,0	-442,8	-377,7	-403,0	-391,4	-389,9	-355,6	-381,4	7,2	
Assets	170,1	186,4	182,1	185,9	179,7	214,4	226,2	230,0	210,5	219,9	225,1	221,0	214,3	216,2	0,9	
Direct Investment	12,2	17,8	23,3	24,0	28,3	31,4	33,7	39,9	35,2	35,9	36,8	37,4	38,3	39,1	2,2	
Equity capital	12,2	17,8	19,9	20,8	23,9	27,5	29,9	33,9	30,6	31,5	32,2	32,9	33,7	34,5	2,4	
Other capital	0,0	0,0	3,4	3,2	4,4	3,9	3,7	6,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,6	4,6	0,4	
Portfolio Investment	2,0	1,9	1,9	2,2	1,8	1,3	1,0	1,5	1,6	1,4	1,4	1,5	1,3	1,4	7,9	
Equity securities	0,1	0,1	0,2	0,4	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	8,2	
Debt securities	1,9	1,9	1,7	1,9	1,5	1,0	0,6	1,0	1,0	0,8	0,9	1,0	0,8	0,8	7,6	
Banks	1,4	1,5	1,0	1,2	1,0	0,5	0,5	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,6	0,7	2,0	
Other Sectors	0,5	0,4	0,6	0,7	0,5	0,5	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	33,1	
Other Investment	79,5	92,4	82,0	73,7	61,3	62,6	60,5	61,3	63,2	68,0	65,1	64,2	68,5	70,0	2,2	
Other Equity and Participation Shares	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	2,1	
Currency and deposits	65,1	79,2	67,7	58,1	45,0	44,7	40,3	40,6	42,2	46,3	43,3	44,1	46,8	47,8	2,1	
Banks	34,6	46,0	40,1	26,6	26,0	24,1	23,3	22,2	23,3	27,8	25,1	26,4	29,8	30,8	3,4	
Foreign exchange	34,6	42,7	37,4	24,0	22,2	18,4	16,9	14,6	17,6	20,7	19,1	20,5	23,4	22,9	-2,1	
Turkish Lira	0,0	3,4	2,7	2,5	3,9	5,8	6,4	7,6	5,7	7,1	6,1	6,0	6,4	7,9	23,5	
Other Sectors	30,5	33,2	27,5	31,6	19,0	20,6	17,0	18,4	18,9	18,4	18,2	17,7	17,0	17,0	-0,1	
Loans	1,9	2,4	2,6	2,6	2,8	3,6	4,1	5,7	6,2	6,8	6,4	6,5	6,3	6,2	-1,0	
Central Bank	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Banks	1,8	2,3	2,6	2,5	2,6	3,1	3,0	4,4	5,1	5,7	5,6	5,7	5,7	5,6	-1,1	
Short-term	1,1	1,5	1,5	1,3	1,0	1,3	1,0	0,8	0,8	1,1	1,0	1,0	0,9	0,8	-13,4	
Long-term	0,7	0,8	1,1	1,2	1,5	1,7	2,0	3,5	4,3	4,6	4,7	4,7	4,7	4,8	1,4	
General Government	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,5	1,1	1,3	1,0	1,0	0,8	0,8	0,6	0,6	-0,2	
Trade credit and advances	10,3	8,6	9,3	10,5	10,9	11,7	13,2	12,2	12,0	11,9	12,4	10,6	12,3	12,9	4,7	
Other Sectors	10,3	8,6	9,3	10,5	10,9	11,7	13,2	12,2	12,0	11,9	12,4	10,6	12,3	12,9	4,7	
Other assets	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	0,1	
Central Bank	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	0,1	
Reserve Assets	76,4	74,2	74,8	86,0	88,3	119,2	131,0	127,3	110,5	114,6	121,8	117,8	106,3	105,7	-0,5	
Monetary gold	3,1	3,2	4,1	5,3	9,9	19,2	20,1	20,4	17,6	18,9	20,1	18,8	14,1	17,1	21,7	
Special drawing rights	0,1	0,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,2	
Reserve position in the IMF	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7	
Other reserve assets	73,1	70,8	69,0	79,1	76,8	98,3	109,2	105,3	91,4	94,2	100,2	97,5	90,8	87,1	-4,0	
Liabilities	483,7	386,0	457,9	547,1	494,2	638,1	621,2	672,8	588,2	622,9	616,5	610,8	569,9	597,6	4,8	
Direct Investment	155,4	80,9	145,4	189,1	137,9	191,6	151,6	182,5	150,1	161,7	150,3	150,8	133,2	149,4	12,2	
Equity capital	151,9	75,4	138,0	181,2	130,9	183,8	143,5	174,8	141,5	152,4	140,5	140,1	123,0	139,0	13,0	
Other capital	3,4	5,5	7,4	8,0	7,0	7,8	8,1	7,7	8,6	9,3	9,8	10,7	10,2	10,4	2,2	
Portfolio Investment	120,6	68,7	91,0	118,2	109,5	179,5	168,5	192,6	146,4	157,7	158,4	155,9	143,0	150,1	5,0	
Equity securities	64,2	23,1	47,1	61,3	39,1	70,5	52,2	61,9	40,2	48,3	43,2	41,1	35,5	40,6	14,2	
Banks	0,0	0,0	0,0	0,0	13,5	29,9	17,6	21,4	11,6	14,0	12,9	12,9	10,7	12,7	17,9	
Other Sectors	0,0	0,0	0,0	0,0	25,5	40,6	34,6	40,5	28,6	34,3	30,3	28,2	24,8	27,9	12,7	
Debt securities	56,4	45,6	43,9	56,9	70,5	109,0	116,2	130,7	106,1	109,4	115,3	114,8	107,5	109,5	1,9	
Banks	0,0	0,0	0,0	1,1	4,2	13,3	21,4	31,4	30,0	29,4	31,5	31,0	31,6	33,0	4,3	
In Turkey	0,0	0,0	0,0	0,1	0,4	1,1	1,2	1,2	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	-7,3	
Abroad	0,0	0,0	0,0	1,0	3,7	12,3	20,2	30,2	29,2	28,7	30,8	30,4	31,0	32,4	4,6	
General Government	56,4	45,6	43,9	55,5	66,1	94,1	89,9	91,0	66,9	69,8	73,6	73,6	65,3	66,2	1,3	
In Turkey	32,2	20,4	21,1	32,7	37,5	62,7	52,1	52,2	31,8	34,5	36,4	36,4	26,7	26,3	-1,8	
Abroad	24,3	25,2	22,9	22,8	28,5	31,5	37,8	38,7	35,1	35,3	37,1	37,2	38,6	39,9	3,4	
Other Sectors	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	1,5	4,9	8,3	9,3	10,2	10,2	10,1	10,5	10,4	-1,1	
In Turkey	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	-14,5	
Abroad	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	1,4	4,8	8,1	9,2	9,9	9,9	9,8	10,2	10,2	-0,7	
Other Investment	207,7	236,3	221,4	239,7	246,8	267,0	301,1	297,8	291,8	303,4	307,7	304,1	293,8	298,0	1,4	
Currency and deposits	26,6	31,4	32,0	44,3	37,6	46,1	53,2	49,1	43,1	49,7	48,2	47,2	43,5	45,4	4,5	
Central Bank	15,8	14,1	13,2	11,6	9,3	7,1	5,2	2,5	1,3	1,3	1,2	1,0	0,8	0,8	-1,5	
Banks	10,8	17,3	18,9	32,8	28,3	39,0	48,0	46,6	41,8	48,4	47,0	46,3	42,6	44,6	4,6	
Foreign exchange	7,0	9,4	10,1	15,2	19,9	27,4	36,9	33,2	32,2	34,3	33,0	31,8	30,5	31,5	3,3	
Turkish Lira	3,8	7,9	8,8	17,6	8,4	11,6	11,1	13,4	9,6	14,1	14,0	14,5	12,2	13,1	7,9	
Loans	159,6	182,3	166,3	170,6	182,0	192,7	213,8	215,2	213,7	219,0	222,4	220,7	212,2	213,1	0,5	
Central Bank	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Banks	39,3	40,4	35,6	47,6	58,0	64,9	86,6	94,4	92,8	92,7	93,5	90,6	88,3	88,4	0,1	
Short-term	7,5	9,5	6,3	18,1	23,9	29,4	42,8	44,0	20,8	18,9	17,9	16,1	14,5	15,2	4,8	
Long-term	31,8	30,9	29,3	29,5	34,1	35,5	43,9	50,4	71,9	73,8	75,6	74,5	73,8	73,2	-0,8	
General Government	30,1	33,5	34,8	36,1	35,0	32,8	32,2	28,7	25,7	25,9	25,4	25,7	24,2	24,7	2,1	
Short-term	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Long-term	30,1	33,5	34,8	36,1	35,0	32,8	32,2	28,7	25,7	25,9	25,4	25,7	24,2	24,7	2,1	
Other Sectors	90,2	108,5	95,9	86,9	85,0	95,0	92,1	95,3	100,4	103,5	104,3	99,7	100,0	0,3		
Short-term	1,4	1,8	0,9	2,0	2,7	4,2	4,9	4,6	3,8	4,6	5,1	4,8	4,0	4,1	4,8	
Long-term	88,8	106,7	94,9	84,9	86,3	90,8	90,1	87,5	91,5	95,8	98,4	99,6	95,7	95,9	0,2	
Trade credit and advances	21,5	22,6	21,6	23,4	25,7	26,8	32,7	32,2	33,6	33,4	35,8	34,9	36,9	38,1	3,5	
Other Sectors	21,5	22,6	21,6	23,4	25,7	26,8	32,7	32,2	33,6	33,4	35,8	34,9	36,9	38,1	3,5	
Short-term	21,1	22,0	21,1	22,8	25,4	26,4	32,3	31,9	33,1	33,0	35,3	34,5	36,4	37,8	3,6	
Long-term	0,4	0,6	0,5	0,6	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	-7,6	
SDRs (Net inc. of liabilities)	0,0	0,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	

Source: CBRT.

Geçmiş Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu Raporlarında Yayımlanan Kutular

2016-IV

Kutu 1. Net Hata Noksan

2016-III

Kutu 1. İhracatta Son Dönem Gelişmeleri
Kutu 2. Yurt Dışı Sermaye Girişleri ve Büyüme: Grafikselsel Bir Analiz
Kutu 3. Diğer Sektörlerin Uzun Vadeli Kredi Gelişmeleri

2016-II

Kutu 1. Bütünleşik Uluslararası Yatırım Pozisyonu Tablosu

2016-I

Kutu 1. Parite Gelişmelerinin Cari İşlemler Hesabı Üzerindeki Etkileri
Kutu 2. Ödemeler Dengesi Tablosu'nda Gayrimenkul İstatistikleri
Kutu 3. Yurt Dışı Yerleşiklerin Mülkiyetindeki Menkul Değerlerin Son Dönem Gelişmeleri

2015-IV

Kutu 1. Ödemeler Dengesi İstatistiklerinde Yapılan Yıl Sonu Güncellemeleri
Kutu 2. Ücret Ödemeleri ve Ödemeler Dengesi İstatistiklerine Yansımaları
Kutu 3. Türkiye'ye Gelen Doğrudan Yabancı Yatırımların Gelişimi ve Gelişmekte Olan Ülkeler ile Karşılaştırması
Kutu 4. Finansal Olmayan Kuruluşların Yurt Dışından Sağladığı Kredilerin Ortalama Vadesi

2015-III

Kutu 1. Seyahat Gelirindeki Gelişmeler
Kutu 2. Türkiye ile Rusya Arasındaki Ekonomik İlişkilerin Ödemeler Dengesi İstatistikleri Açısından Değerlendirilmesi
Kutu 3. Brüt Uluslararası Rezervlerdeki Değişimin Temel Unsurları
Kutu 4. Net Hata ve Noksan: 2008 Yılı ve Sonrası

2015-II

Kutu 1. Türkiye'nin Enerji İthalatındaki Son Dönem Gelişmeleri
Kutu 2. Zorunlu Karşılıklardaki Değişiklik ve Bankacılık Kesimi Dış Borçlanması
Kutu 3. Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredilerin Döviz Kompozisyonu
Kutu 4. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintilerinin Ticari Krediler Üzerine Etkisi

2015-I

Kutu 1. Cari İşlemler Hesabı'nda 2014 Yılı İçin Yapılan Güncellemeler
Kutu 2. Türkiye'nin Reel Efektif Döviz Kurlarının Güncellenmesi
Kutu 3. Uluslararası Yatırım Pozisyonuna Sektörel Bir Bakış
Kutu 4. Bütünleşik Uluslararası Yatırım Pozisyonu Tablosu

2014-IV

Kutu 1. Yakın Gelecekte Cari İşlemler Dengesi Üzerinde Etkili Olabilecek Risk Unsurları
Kutu 2. Ödemeler Dengesi İstatistikleri'nde Dış Ticaret Dengesi Hesabı Altında Yapılan Uyarlamalar
Kutu 3. Bavul Ticareti
Kutu 4. Brüt Dış Finansman İhtiyacı Çerçevesinde Rezerv Yeterliliği

2014-III

Kutu 1. Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu Altıncı El Kitabı'na Geçişin Ödemeler Dengesi İstatistiklerine Etkileri
Kutu 2. Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredilerin Döviz Kompozisyonu
Kutu 3. Net Hata Noksan Kalemi ve Seçilmiş Ülkeler Bazında Karşılaştırması

2014-II

- Kutu 1. Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu Altıncı El Kitabı'na Geçiş Sürecinde Türkiye Uygulaması
- Kutu 2. Irak'ta Ortaya Çıkan Jeopolitik Gerginliklerin İhracata Yansımaları
- Kutu 3. Bankacılık Sektörünün Yurt Dışında İhraç Ettiği Tahvil ve Bonolar

2014-I

- Kutu 1. Rusya ve Ukrayna'da Ortaya Çıkan Gelişmelerin Ödemeler Dengesi İstatistikleri Açısından Değerlendirilmesi
- Kutu 2. Nicel Gevşeme Programıyla İlgili Beklentilerin Türkiye'ye Yönelik Portföy Yatırımlarına Etkisi
- Kutu 3. Net Hata ve Noksan Kalemindeki Güncellemeler

2013-IV

- Kutu 1. Euro Bölgesi İktisadi Gelişmelerinin Doğrudan Yabancı Yatırım Girişine Etkisi
- Kutu 2. Reeskont Kredilerinin Uluslararası Rezervlere Etkisi
- Kutu 3. 2014 Yılı Dış Borç Servisine Yönelik Bir Değerlendirme

2013-III

- Kutu 1. AB Ülkelerine Yapılan İhracatta Son Dönem Gelişmeler
- Kutu 2. Suriyeli Sığınmacılar ile İlgili Turizm İstatistiklerinde Yapılan Düzeltme ve Ödemeler Dengesi İstatistiklerine Yansımaları
- Kutu 3. Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Türkiye İçin Bir Analiz
- Kutu 4. Özel Sektör Dış Borç Stoku

2013-II

- Kutu 1. Türkiye'nin Elektrik Üretimine Yönelik Enerji İthalatı
- Kutu 2. Altın Dış Ticaretinin Cari Açık Üzerindeki Etkisi ve Son Dönem Gelişmeler
- Kutu 3. Yatırım Geliri Dengesi ile Uluslararası Faiz Oranları
- Kutu 4. ROM Uygulaması ve Uluslararası Rezervlerdeki Yapısal Değişim

2013-I

- Kutu 1. Türkiye'de Dış Ticaretin Teknolojik Yapısı: 1990-2012 Dönemi
- Kutu 2. Yurt Dışı Yerleşiklerin Mülkiyetindeki Menkul Değerlerin Vade Yapısı
- Kutu 3. Net Hata ve Noksan Kalemindeki Çıkış Yönlü Hareket

2012-IV

- Kutu 1. Cari Açık Finansman Kalitesinin Makro Gösterimi
- Kutu 2. İhracatta Yerli ve Yabancı Katma Değer Oranları
- Kutu 3. Turizm İstatistiklerinde Yöntemsel Güncelleme ve Ödemeler Dengesi İstatistiklerine Yansımaları
- Kutu 4. IMF Kaynak Kullanımı ve Ödemeler Dengesi İstatistikleri
- Kutu 5. Rezerv Yeterliliği Hesaplamasına Yeni Yaklaşım

2012-III

- Kutu 1. Avrupa Birliği ve ODKA Ülkelerine Yapılan İhracatta Son Dönem Gelişmeler
- Kutu 2. Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat (KMDTH) ve Süper Döviz Hesabı (SDH) Hareketleri ile Net Hata ve Noksan
- Kutu 3. Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borcu

2012-II

- Kutu 1. Avrupa Birliği'ndeki Son Dönem Gelişmeleri ve Sektörel İhracat
- Kutu 2. Türkiye'ye Gelen Ziyaretçilerin Profili Ve Milliyetine Göre Turizm Gelirlerinin Genel Analizi
- Kutu 3. Yurt Dışı Yerleşiklerin Mülkiyetindeki Devlet İç Borçlanma Senetlerinin Yapısı

2012-I

- Kutu 1. Türkiye'nin İhracat Performansının Ürün ve Ülke Grubu Çeşitlendirmesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi
- Kutu 2. Türkiye'de Yerleşik Kişilerin Yurt Dışındaki Mevduatları ve Net Hata Noksan
- Kutu 3. Yurt Dışı Yerleşikler ile Gerçekleştirilen Repo İşlemleri
- Kutu 4. Net Uluslararası Rezervler

2011-IV

- Kutu 1. Kredi Genişlemesi ve Cari İşlemler Dengesi
- Kutu 2. Suriye’de Ortaya Çıkan Gelişmelerin Türkiye’nin İhracatına Yansımaları
- Kutu 3. Cari İşlemler Açığı ve Finansman Kalemleri
- Kutu 4. Euro Bölgesi Borç Krizinin Türkiye’ye Yönelik Sermaye Akımları Üzerine Etkileri
- Kutu 5. Türkiye’ye Yapılan Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları

2011-III

- Kutu 1. Altın İthalatındaki Artış ve Toplam İthalata Etkisi
- Kutu 2. Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi
- Kutu 3. Türkiye’nin Euro Bölgesinin Sorunlu Çevre Ülkelerindeki Finansal Varlıkları

2011-II

- Kutu 1. Cari İşlemler Açığının Genişlemesinde Dış Ticaret Hadlerinin Etkisi
- Kutu 2. Yurt İçi Yerleşiklerin Sermaye Hareketleri Üzerindeki Belirleyiciliği
- Kutu 3. Yurt İçi Yerleşiklerce Net Efektif Karşılığı Açılan Mevduatlar Kapsamında Net Hata ve Noksan Kaleminin Analizi

2011-I

- Kutu 1. Kuzey Afrika’da Ortaya Çıkan Gelişmelerin Sektör Bazında Türkiye’nin Dış Ticaretine Yansımaları
- Kutu 2. Körfez Ülkelerinde Ortaya Çıkan Gelişmelerin Ödemeler Dengesi Finans Hesapları Üzerindeki Etkisi
- Kutu 3. Bilanço Dışı Yabancı Para Net Genel Pozisyonu Çerçevesinde Swap İşlemlerinin Ödemeler Dengesi İstatistiklerine Kaydı
- Kutu 4. Uluslararası Rezervler ve Kısa Vadeli Dış Borçlar

2010-IV

- Kutu 1. Kriz ve Kriz Sonrası Dönemde Gelişmekte Olan Ülkelere Sermaye Akımlarının Eğilimi ve Türkiye
- Kutu 2. Yurt İçinde Yerleşik Bankaların Yurt Dışı Şubelerinin (Yurt Dışı Şubeler) 2010 Yılı Ödemeler Dengesi İstatistiklerine Etkisi
- Kutu 3. Kısa Vadeli Dış Borçlar - 2010 Yılı Gelişmeleri